

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. január 30.
(OR. en)

5422/23

COSCE 2
COPS 31
CFSP/PESC 91

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	5262/23
Tárgy:	A Tanács következtetései az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásairól (2023–2024)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásairól (2023–2024) szóló, a Tanács által a 2023. január 30-án tartott 3929. ülésén jóváhagyott tanácsi következtetéseket.

Az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásai (2023–2024)

1. Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított, indokolatlan és jogellenes agresszív háborúja, valamint az európai biztonsági struktúra erőszakkal történő megváltoztatására irányuló kísérletei ellentétesek a szabályokon alapuló nemzetközi renddel, valamint az európai politikai, társadalmi és gazdasági rend demokratikus alapjaival. E tekintetben az EU-nak és az Európa Tanácsnak mind minőségi, mind mennyiségi szempontból intenzívebbé kell tenniük a közöttük fennálló kapcsolatokat.
2. Egy olyan világban, ahol az egyoldalú megközelítések geopolitikai hatalmi átrendeződéssel párosulva kihívást jelentenek a multilateralizmus szempontjából, az Európai Unió és az Európa Tanács kölcsönösen támaszkodnak egymás erősségeire, szakértelmére és kompetenciáira. Minden eddiginél fontosabb, hogy kiálljunk a multilateralizmus mellett. Az Európai Uniónak meggyőződése, hogy a globális béke és biztonság megőrzésének, valamint az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság Európában való megerősítésének legjobb módja továbbra is a közös szabályokon alapuló, hatékony multilateralizmus. Ezzel összefüggésben az Európai Unió szabályokon alapuló multilateralizmushoz való hozzájárulásának megerősítéséről szóló, 2021. évi közös közlemény végrehajtása továbbra is iránymutatásul fog szolgálni az EU és az Európa Tanács közötti együttműködéshez, egyszersmind hozzájárulva az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének és az abban foglalt fenntartható fejlődési céloknak a megvalósításához.
3. Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja – mint a nemzetközi jog súlyos megsértése, valamint a globális békét és biztonságot fenyegető jelentős veszély – komoly következményekkel jár Európa multilaterális architektúrájára, ezen belül többek között az EU és az Európa Tanács közötti kapcsolatokra nézve. A jelenlegi helyzetben elengedhetetlen, hogy fenntartsuk az egységet, megerősítsük közös értékeink és elveink fontosságát, valamint megerősítsük az Európa Tanácsnak az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság Európában való előmozdításában és fenntartásában referenciaként betöltött szerepét.

4. Az EU támogatja, hogy sor kerüljön az Európa Tanács állam-, illetve kormányfőinek negyedik csúcstalálkozójára, amely e tekintetben fontos szerepet fog játszani. Ahogyan azt az Európa Tanács magas szintű vitacsoportja javasolta, a csúcstalálkozó lehetőséget kínál majd arra, hogy a felek a legmagasabb politikai szinten újra elkötelezzék magukat az Európa Tanács alapértékei mellett, és meghatározzák e szervezetnek az új geopolitikai helyzetben betöltendő szerepét. Az Unió üdvözli a magas szintű vitacsoport jelentését, amely fontos hozzájárulást jelent többek között a csúcstalálkozó előkészítéséhez.
5. A Lisszaboni Szerződés 2009. évi hatálybalépésével az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság központi helyre került az Európai Unió politikáiban, és ezáltal nagyobb lehetőség nyílt az Európa Tanáccsal való együttműködésre. Az elmúlt években a két szervezet a közös értékeken és a közös prioritásokon alapuló stratégiai partnerséget alakított ki. Az Európai Unió politikai, pénzügyi és jogi szempontból az Európa Tanács fő intézményi partnerévé vált, ahogyan az a Miniszteri Bizottság 2021 májusában Hamburgban tartott miniszteri ülésén is megerősítésre került.
6. Ahhoz, hogy az európai államokban erősödjön a demokrácia, alapvetően fontossá vált az, hogy együttes fellépés történjen a demokratikus visszacsúszás visszafordítása, a jogállamiság előmozdítása és az emberi jogok védelme, a demokratikus folyamatok integritásának a külső beavatkozással és a dezinformációval szembeni védelme, az igazságszolgáltatás függetlenségének védelme, a média szabadságának és az újságírók biztonságának a szavatolása, valamint a demokratikus intézmények és döntéshozatal hatékonyságának javítása érdekében, amely célokat a civil társadalmi szereplők érdemi bevonásával és a polgárok fokozott szerepvállalása mellett kell megvalósítani. Az Európa jövőjéről szóló konferencia, amely az Európai Unió szintjén soha nem látott példát jelent a részvételi demokráciára, új lehetőségeket tárt fel arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a polgárokat bevonni az EU-nak a legfontosabb kihívások fényében való továbbfejlesztésének módjairól szóló tanácskozásokba, és lehetőséget teremtett arra, hogy a konferencia javaslatainak jövőbeli megvalósítása során az EU együttműködjön az Európa Tanáccsal, nevezetesen a Világforum a Demokráciáért, valamint a nemzetközi nem kormányzati szervezeteknek az Európa Tanács keretében működő konferenciája (Conference of International NGOs) keretében. Az EU és az Európa Tanács célja, hogy tovább fokozza a polgároknak az európai ügyekbe való bevonását, és új tereket hozzon létre az európai polgárok közötti viták céljára.

7. A Miniszteri Bizottság 2022. március 16-i határozatának elfogadása óta az Oroszországi Föderáció immár nem tagja az Európa Tanácsnak, és már nem magas szerződő fele az emberi jogok európai egyezményének (EJEE), ami által Oroszországban több mint 140 millióan veszítették el az egyezmény által nyújtott emberi jogi védelmet. Az Európai Unió továbbra is teljes mértékben elkötelezett az Európa Tanács egyezményi rendszerének hatékony működése mellett, és továbbra is támogatni fogja az Európa Tanács arra irányuló kezdeményezéseit, hogy előmozdítsa a szervezet értékeinek érvényesülését, ideértve nem utolsósorban az Európa Tanács Ukrajnát támogató tevékenységeit is. Emellett az Európa Tanácsnak fokoznia kell az együttműködést a belarusz (többek között az újonnan létrehozott kapcsolattartó csoport révén) és az orosz demokratikus ellenzékkel és civil társadalmi szereplőkkel, a független médiával és az emberijog-védőkkel – akár a hazájukban, akár azon kívül tevékenykednek –, valamint azáltal, hogy célzottan foglalkozik az egyéb többoldalú platformok, például az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozóan tett kötelezettségvállalásokkal.
8. Az EU hangsúlyozza, hogy az emberi jogok európai egyezménye (EJEE) által garantált, az Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett emberi jogok központi szerepet töltenek be az uniós jogban, és kiemeli az EU EJEE-hez való csatlakozásának fontosságát, amely csatlakozás lehetővé teszi az EU számára, hogy szerződő félként hivatalosan részt vegyen az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti eljárásokban. Ezzel összefüggésben az EU fokozott figyelmet fog fordítani a Miniszteri Bizottságnak a Bíróság ítéletei végrehajtásának felügyeletével kapcsolatos munkájára.

9. Ezen túlmenően az EU továbbra is támogatni fogja az Európa Tanács részleges megállapodásainak és szakosított szerveinek a tevékenységeit, ideértve különösen a Jog a Demokráciáért Európai Bizottságot (Velencei Bizottság), a Korrupció Elleni Államok Csoportját (GRECO), a pénzmosás elleni intézkedések értékelését és a terrorizmus finanszírozását vizsgáló szakértői bizottságot (MONEYVAL), a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoportot (GREVIO), az Emberkereskedelem Elleni Küzdelem Szakértői Csoportját (GRETA), az Igazságszolgáltatás Hatékonyságáért küzdő Európai Bizottságot (CEPEJ), az Európa Tanács kábítószerekkel és függőségekkel foglalkozó nemzetközi együttműködési csoportját (Pompidou Csoport), a kínzás megelőzésével foglalkozó bizottságot (CPT), a mesterséges intelligenciával foglalkozó bizottságot (CAI), a Lanzarotei Bizottságot, a Szociális Jogok Európai Bizottságát, valamint az emberi jogokra, a demokráciára és a jogállamiságra vonatkozó egyéb normaalkotási és nyomonkövetési mechanizmusokat.
10. Az uniós tagság perspektívája jelentős tényezőjét képezi Európa stabilitásának, amelyet az Európa Tanács továbbra is erősít. 2022. június 23-án az Európai Tanács elismerte Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia európai perspektíváját. Ezen országok és a polgáraik jövője az Európai Unióban van. Ez új lendületet ad az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság terén történő további előrelépésnek ezekben az országokban és a tágabb régióban.
11. Az EU elismeri, hogy az Európa Tanács fontos szerepet játszik az európai normákhoz való igazodás támogatásában és a fontos intézmények kapacitásépítésének megerősítésében a nyugat-balkáni országokban és a keleti partnerség országában zajló reformfolyamatok keretében. Az EU és az Európa Tanács továbbra is együtt fog működni annak érdekében, hogy segítse az uniós tagjelölt országokat és a potenciális tagjelölteket abban, hogy kézzelfogható eredményeket érjenek el az uniós tagsági kritériumok teljesítése felé vezető átfogó reformfolyamatukban. Közös programjaink a bővítési és a szomszédsági régiókban továbbra is támogatni fogják az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság területével kapcsolatos reformtörekvéseket.

12. Az Európa Tanács déli szomszédságpolitikája és a globális egymásrautaltsággal és szolidaritással foglalkozó európai központja (European Centre for Global Interdependence and Solidarity) kulcsfontosságú szerepet játszik az észak és dél közötti párbeszéd és együttműködés javításában, a szolidaritás előmozdításában, valamint a stabilitás és a demokratikus biztonság Európában és a szomszédos régiókban való fokozásában. Az Európa Tanács hatása ma már jóval túlmutat az európai kontinensen, mivel számos egyezményét világszerte bármely állam aláírhatja, és több mechanizmusa az egész világra kiterjed. Az Európai Unió továbbra is elő fogja mozdítani a nem európai államok csatlakozását az Európa Tanács legfontosabb egyezményeihez, többek között a nemzetközi jogi együttműködés területén is.
13. 2021-ben az EU–Európa Tanács közös program keretében megvalósuló együttműködés globális volumene elérte a 207,4 millió EUR-t, az e programok céljára évente kapott források pedig az Európa Tanács költségvetésén kívüli forrásainak 57 %-át teszik ki. 2019-ben új útra lépett az EU és az Európa Tanács közötti együttműködés, ami egy több mint 17 millió EUR-s költségvetést jelent az Európai Bizottság technikai támogatási eszköze keretében, amely támogatást nyújt az uniós tagállamoknak a növekedést ösztönző igazgatási és strukturális reformok előkészítéséhez és végrehajtásához, többek között az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság területén. Ez a kiváló együttműködés, amely az elmúlt években fokozódott, a jelenlegi, 2021 és 2027 közötti többéves pénzügyi keret keretében is folytatódik.
14. Az EU 2023–2024-ben is élen fog járni a megreformált és megerősített Európa Tanács támogatásában, a pénzügyi fenntarthatóság biztosítása és a hatékonyságra való folyamatos összpontosítás érdekében. Törekedni fog arra, hogy javítsa az Európa Tanács céljainak és tevékenységeinek, valamint az EU és az Európa Tanács közötti együttműködés révén elért konkrét eredményeknek a láthatóságát és az azokkal kapcsolatos kommunikációt, többek között oly módon, hogy gyakrabban ad ki együttes nyilatkozatot és tart magas szintű közös rendezvényeket az Európa Tanáccsal a közös érdekű témákkal kapcsolatban. A civil társadalom fokozottabb bevonása szintén hozzájárulhat e láthatóság javításához.

15. A következő két éves időszakban az EU és az Európa Tanács közötti, kölcsönösen előnyös együttműködés tovább fog fejlődni a partnerség három fő pillére, nevezetesen a politikai párbeszéd, a jogi együttműködés és a programozási együttműködés révén, az alábbiakban tárgyalt, az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság területére vonatkozó, egymással összefüggő és egymást kölcsönösen erősítő prioritásokra összpontosítva. Mindkét szervezet törekedni fog arra, hogy intenzívebbé tegye a közöttük zajló politikai párbeszédet, többek között rendszeres, magas szintű kapcsolattartás révén, valamint hogy hozzájáruljon a másik fél normaalkotási és szakpolitikai eredményeihez ezeken a területeken:

EMBERI JOGOK

16. Az EU támogatni fogja az Európa Tanácsot, az Emberi Jogok Európai Bíróságát és az Európa Tanács emberi jogi egyezményeinek rendszerét mint az emberi jogok védelmének elsődleges európai eszközeit. E tekintetben az EU újólág megerősíti az emberi jogok európai egyezményéhez való csatlakozás iránti elkötelezettségét. Az Unió továbbra is az Európa Tanáccsal partnerségben fog munkálkodni azon, hogy külső kapcsolatai keretében megvalósítsa az uniós emberi jogi prioritásokat, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024-es időszakra szóló uniós cselekvési tervnek megfelelően.
17. A halálbüntetés eltörlése, valamint a kínzás és az egyéb bántalmazás felszámolása elengedhetetlen az emberi méltóság biztosításához. Az EU és az Európa Tanács a civil társadalommal és a nem kormányzati szervezetekkel együttműködve továbbra is támogatni fogja a nyilvános vita, valamint a tudatosságnövelési és az érdekérvényesítési tevékenységek fokozását a halálbüntetéssel, annak az egyénekre, a családokra és a társadalmakra gyakorolt súlyos hatásaival, a kínzás felszámolásával és az áldozatok javát szolgáló jogorvoslattel kapcsolatban. Az Uniónak és az Európa Tanácsnak a halálbüntetés világszerte történő felszámolása iránti határozott elkötelezettségét az is tanúsítja, hogy évente együttes nyilatkozatban követelik a halálbüntetés eltörlését.

18. Az EU – mind a tagállamokat, mind a külkapcsolatokat illetően – az Európa Tanáccsal együttműködve folytatni fogja a nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló munkáját, beleértve többek között a nők emberi jogainak teljes körű és egyenlő alapon történő gyakorlását, valamint szerepvállalásuk és részvételük növelését. Az Unió a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzése és az azok elleni küzdelem terén is együtt fog működni az Európa Tanáccsal. Az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (az „Isztambuli Egyezmény”-t) eddig 21 uniós tagállam erősítette meg és hajtja végre. Az EU és az Európa Tanács törekedni fog arra, hogy azonosítsa a nők jogaira vonatkozó jogi keretek és a politikai kötelezettségvállalások – például a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend – közötti sinergiákat, valamint megvizsgálja a nőkkel, a békével és a biztonsággal, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos, az uniós külpolitikába illeszkedő közös tevékenységek és programok kialakításának lehetőségét.
19. Az EU folytatni fogja az Európa Tanáccsal közösen tett azon erőfeszítéseket, amelyek célja a gyermekjogok védelmének és érvényesülésének az előmozdítása az EU gyermekjogi stratégiájával, az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló tanácsi következtetésekkel, valamint az Európa Tanácsnak a „Children’s Rights in Action: from continuous implementation to joint innovation” (A gyermekjogok a gyakorlatban: a folyamatos végrehajtástól a közös innovációig) című új gyermekjogi stratégiájával (2022–2027) összhangban. Ennek magában kell foglalnia a gyermekek politikai és demokratikus életben való részvételének megerősítésére, a gyermekbarát igazságszolgáltatás előmozdítására, az integrált gyermekvédelmi rendszerek előmozdítására, a gyermekek káros vagy jogellenes online tartalmakkal szembeni védelmére, valamint annak biztosítására irányuló együttműködést, hogy valamennyi érintett hatóság és szolgálat együttműködjön a gyermek védelme és támogatása érdekében.

20. Az Európa Tanács az Európai Unió kulcsfontosságú partnere a gyermekek szexuális bántalmazása elleni küzdelemben, amit az is tanúsít, hogy november 18-át a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális bántalmazással szembeni védelmének európai napjává nyilvánította. Az Unió a gyermekek szexuális bántalmazása és kizsákmányolása elleni hatékonyabb küzdelemre irányuló stratégiájának végrehajtásával előrehaladva az Európa Tanács valamennyi érintett szervével tovább fogja erősíteni együttműködését, amely három fő szempontra, nevezetesen a megelőzésre, a nyomozások támogatására és az áldozatoknak nyújtott segítségre terjed ki. A gyermekek szexuális bántalmazása és kizsákmányolása olyan bűncselekmény, amely nem ismer határokat. A valóban globális válasz biztosítása és a gyermekek e bűncselekményekkel szembeni védelmére vonatkozó globális normák szigorítása érdekében az Unió továbbra is elő fogja mozdítani a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezményhez (Lanzarotei Egyezmény) való csatlakozást és annak ratifikálását, és annak maga is részes felévé kíván válni.
21. Az Európai Unió továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal és annak Emberkereskedelem Elleni Küzdelem Szakértői Csoportjával (GRETA), összhangban az emberkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó uniós stratégiával (2021–2025), valamint az emberkereskedelem megelőzéséről, az ellene folytatott küzdelemről és az áldozatok védelméről szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel, az emberkereskedelem megelőzésének és az ellene való fellépésnek a fokozása, az áldozatok – különösen a nők és a gyermekek – védelmének, támogatásának és képessé tételének a javítása, valamint az e bűncselekmény nemzetközi dimenziójával kapcsolatos regionális együttműködés megerősítése céljából.
22. Az Európai Unió továbbra is támogatni fogja az Európa Tanácsnak a migránsok és a menekültek emberi jogaival kapcsolatos erőfeszítéseit, különös figyelmet fordítva a nőkre és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekre, például a kísérő nélküli kiskorúakra, az LMBTI-személyekre, a fogyatékkal élő személyekre, valamint a hátrányos megkülönböztetés vagy erőszak sújtotta személyekre. Az Unió elkötelezett az emberi jogok és az eljárási biztosítékok mellett valamennyi migráns és menedékkérő, nem utolsósorban az Ukrajna elleni orosz agresszív háború elől menekülők tekintetében. Erről tanúskodnak az új migrációs és menekültügyi paktum keretében tett javaslatok, a migránsok eszközként való felhasználásának eseteire vonatkozó javaslatok, valamint az átmeneti védelemről szóló irányelv azonnali aktiválása.

23. Az EU és az Európa Tanács fokozni fogja a rasszizmus és az antiszemitizmus elleni küzdelemre irányuló szakpolitikákkal és kezdeményezésekkel kapcsolatos véleménycseréket és kommunikációt. Az EU szorosan együtt fog működni az Európa Tanács szakosított szervezeti egységeivel, valamint a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottsággal (ECRI) a megkülönböztetés elleni küzdelem terén, ideértve az antiszemitizmus elleni küzdelmet és a zsidó élet előmozdítását is, összhangban az antiszemitizmus elleni küzdelemre és a zsidó élet előmozdítására vonatkozó, a 2021–2030-as időszakra szóló uniós stratégiával, továbbá a rasszizmus és az antiszemitizmus elleni küzdelemről szóló, 2022. évi tanácsi következtetésekkel.
24. Az EU és az Európa Tanács közötti együttműködés folytatódni fog a vallás vagy meggyőződés szabadsága terén, az Alapjogi Chartával összhangban, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek azon jogát is, hogy vallásukat meghatározott kulturális, hagyományos és vallási szertartások útján kifejezésre juttassák, illetve azt a jogukat is, hogy ne rendelkezzenek vallási meggyőződéssel.
25. A kisebbségekhez tartozó személyek és a veszélyeztetett csoportok – ideértve az LMBTI-személyeket is – a konfliktushelyzetekben és a humanitárius vészhelyzetekben gyakran a leghátrányosabban érintettek közé tartoznak. Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított, indokolatlan agresszív háborúja ismét megmutatta, hogy többet kell tenni a védelmük és támogatásuk érdekében. Az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal az LMBTI-személyekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem terén, fontolóra véve az emberi jogaik támogatását célzó közös kezdeményezések lehetőségét.
26. Ezenkívül közös tevékenységek vannak tervben a más kisebbségekhez tartozó személyek jogainak megerősítése céljából is, különös tekintettel a faji vagy etnikai kisebbséghez, illetve a roma vagy nomád közösségekhez tartozó személyekre¹.
27. Az EU és az Európa Tanács az emberi jogok európai egyezményének és az Európai Unió Alapjogi Chartájának a megkülönböztetés tilalmáról szóló, vonatkozó cikkeivel összhangban együtt fog működni a sokféleség tiszteletben tartásának előmozdítása céljából, mégpedig a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek emberi jogainak az Európa Tanács vonatkozó normáival és standardjaival, továbbá a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban történő védelme és előmozdítása révén.

¹ Vö. a 2020–2025-ös időszakra vonatkozó, az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló uniós stratégiával és a 2020–2025-ös időszakra vonatkozó, rasszizmus elleni uniós cselekvési tervvel.

28. Emellett különös figyelmet fordítanak majd az online és offline gyűlöletbeszéd és gyűlölet-bűncselekmények európai terjedése elleni küzdelemre irányuló közös tevékenységekre, az Európai Bizottság „Inkluzívabb és védelmezőbb Európa: az uniós bűncselekmények listájának kibővítése a gyűlöletbeszéddel és a gyűlölet-bűncselekményekkel” című, 2021 decemberében elfogadott közleményében foglaltak szerint.
29. A gazdasági és szociális jogok kapcsán az EU együtt fog működni az Európa Tanáccsal az emberi jogoknak az Európai Szociális Chartával és a felülvizsgált Európai Szociális Chartával (ESC) összhangban történő tiszteletben tartása, védelme és érvényre juttatása érdekében; mindkét dokumentumban hangsúlyosan jelennek meg az idősek, a nők, a gyermekek, a fogyatékkal élők és a migráns munkavállalók jogai. E területen az együttműködés fő ágai a tisztas munka mindenki számára történő előmozdítására és különösen a következőkre fognak összpontosítani: a gyermekmunkát illető zéró tolerancia politikájának végrehajtása és a kényszermunka felszámolása; az egyenlőtlenségek csökkentése a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint a szociális védelemhez való egyetemes hozzáférés és a szociális szolgáltatásokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés előmozdítása által; szociális párbeszéd; a biztonságos és egészséges munkafeltételekhez való – mindenki számára biztosítandó – jog, a munka világának erőszaktól és zaklatástól való mentessége, valamint a globális ellátási láncok felelősségteljes irányítása. A szociális jogok előmozdítása terén az Európa Tanáccsal folytatott együttműködés abban is tükröződik, hogy az részt vesz a 2021-ben Portóban megrendezett uniós szociális csúcstalálkozón tett kötelezettségvállalások végrehajtásának nyomon követésére szolgáló, félévente sorra kerülő fórumokon. Az EU továbbá elő fogja mozdítani az ESC és annak jegyzőkönyvei hatékony végrehajtását, valamint érdeklődéssel követi az ESC rendszerének javítását célzó, jelenleg zajló reformfolyamatot.
30. Az Európai Unió tovább erősíti majd az Európa Tanács szakértői csoportjaival régóta fennálló együttműködést a következő szakpolitikai területeken: vér, szövetek és sejtek, a források közössé tétele, jobb védelem biztosítása mind a donorok, mind a recipiensek számára, összhangban az emberi jogokkal és a tagállamok etikai követelményeivel, és ezáltal biztosítva a népegészségügyi szükségletekre való jobb reagálást. A gyógyszerek és az egészségügyi ellátás minőségével foglalkozó európai igazgatósággal (EDQM-vel) való együttműködés szintén hozzá fog járulni e célhoz.

31. A tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jog emberi jogként történő politikai elismerése – az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 48/13. sz. határozatában és az ENSZ-közügyülés A/76/L.75. sz. határozatában foglaltak szerint – az együttműködés egy további kulcsfontosságú témája, amelyet illetően a két szervezet kölcsönösen hozzájárulhat a magasabb fokú tudatossághoz és a lehetséges új normatív fejleményekhez. Az EU üdvözli a Miniszteri Bizottság emberi jogokról és a környezet védelméről szóló ajánlásának elfogadását; támogatni fogja annak végrehajtását és az Európa Tanács ezen témával kapcsolatos jövőbeli munkáját.
32. Az EU továbbá törekedni fog arra, hogy biztosítsa az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezmény (a Berni Egyezmény) hosszú távú intézményi és pénzügyi stabilitását; ennek az egyezménynek, mely hangsúlyozza a természet felelősségteljes és fenntartható kezelésének fontosságát (ami az emberiség jólléte szempontjából is előnyökkel jár), az Unió részes fele.
33. Az Ukrajna elleni orosz agresszív háború egyértelműen rámutat arra, hogy a független és hiteles média – különösen konfliktusok idején – kulcsfontosságú szerepet tölt be, valamint a háborúról és a háborús övezetekből tudósító médiadolgozók sebezhetőségére. Az Európai Unió az Európa Tanáccsal együttműködésben továbbra is foglalkozni fog azon kihívások kezelésével, amelyek a média függetlenségét és életképességét érintik, valamint amelyek ártanak a sokféleségnek, továbbá veszélyeztetik az újságírók és más médiaszakemberek biztonságát és az információkba vetett közbizalmat. Az EU fokozni fogja az Európa Tanáccsal folytatott kommunikációt azzal a céllal, hogy javítsa a következőkkel kapcsolatos együttműködést: a véleménynyilvánítás szabadsága, a tömegtájékoztatás szabadsága, az újságírók biztonsága, valamint az információmanipuláció, az online és offline dezinformáció és a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni küzdelem, továbbá hogy – a párhuzamosságok kockázatának elkerülése végett – hozzájáruljon a nemzetközi kezdeményezések hatékonyabb koordinációjához. Az EU azt ajánlja az uniós küldöttségeknek, hogy az újságírás védelmének és az újságírók biztonságának, valamint a civil társadalom érdemi részvételének elősegítése, továbbá az emberi jog-védők megóvásának, valamint az egyesülés és a békés célú gyülekezés szabadságának előmozdítása érdekében iratkozzanak fel az Európa Tanács vonatkozó platformjának a saját országukat érintő figyelmeztetéseire.

34. Az EU továbbra is támogatni fogja a nemzeti emberi jogi intézmények, az emberi jog-védők és a független civil társadalmi szervezetek – többek között a nők, illetve a fiatalok által vezetett szervezetek – munkáját, és együtt fog működni az Európa Tanács folyamataiban való hatékony és érdemi részvételük biztosítása érdekében. Az Európa Tanáccsal való együttműködés az olyan uniós mechanizmusok vonatkozásában is fontos, mint a „Protect Defenders” nevű uniós emberi jogvédő-mechanizmus.
35. Az emberi jogok és a mesterséges intelligencia területén az Európai Unió továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal annak biztosítása érdekében, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztése, kialakítása és alkalmazása felelős, az emberi jogokra összpontosító megközelítéssel történjen. A mesterséges intelligenciával foglalkozó bizottság keretében az EU hozzá fog járulni egy, a mesterséges intelligenciára vonatkozó, transzverzális jellegű és jogilag kötelező erejű eszköz kidolgozásához, amely az Európa Tanács emberi jogokra, demokráciára és jogállamiságra vonatkozó normáin alapul, és serkenti az innovációt, közben pedig törekedni fog annak biztosítására, hogy az Európa Tanács eszköze összhangban álljon a meglévő uniós vívmányokkal és a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályra irányuló javaslattal, figyelembe véve a jogalkotási folyamat során bekövetkező fejleményeket.
36. A jelenlegi geopolitikai helyzetben az elhúzódó konfliktus sújtotta övezetek emberi jogi helyzete továbbra is teljes körű figyelmet és támogatást kap majd az Európai Unió részéről.

DEMOKRÁCIA

37. Az EU arra törekszik, hogy globálisan védje és megerősítse a demokráciát a *reziliensebb demokratikus* rendszerek *építéséhez* való hozzájárulás által. Amint azt az EU globális stratégiája megerősíti, az Uniónak stratégiai érdeke, hogy határain túl is megerősítse a demokráciát, mert ezáltal hozzájárul az EU közös kül- és biztonságpolitikájának alapvető aspektusaihoz (béke és biztonság, multilateralizmus, fejlődés, migráció).

38. A demokráciáról szóló, 2019-es tanácsi következtetésekből, valamint az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervben (2020–2024) megállapításra került, hogy a demokrácia helyzete világszerte kihívásokkal teli, és tartósan rosszabbodik. Az EU együtt fog működni az Európa Tanáccsal a manipulatív beavatkozás – többek között a dezinformációs kampányok – elleni küzdelem és a demokrácia meglévő kihívásainak kezelése érdekében, mégpedig a digitális jártasság, az állampolgári ismeretek oktatása és a demokratikus folyamatok nagyobb fokú átláthatóságának és inkluzivitásának támogatása révén.
39. Az EU jelentős előnyt merít a Velencei Bizottság szakértelméből, különös tekintettel annak az alkotmányos normák és a választási jog javítása terén meglévő szakértelmére. Az EU arra fog törekedni, hogy megerősítse a választási reformok elősegítése terén történő együttműködését a Velencei Bizottsággal és annak titkárságával, ideértve az uniós választási megfigyelő missziók ajánlásain alapuló reformokat is.
40. Az oktatás területén az EU és az Európa Tanács több sikeres vezérprojekt révén folytatják majd gyümölcsöző együttműködésüket, arra összpontosítva, hogy tényleges, egyenlő és inkluzív hozzáférést kell biztosítani a színvonalas többségi oktatáshoz, mégpedig mindenki számára – így a roma gyermekek számára is². Az együttműködés fontosságát tovább erősítik az Európai Unió országaiban menedéket kapott ukrán gyermekek szükségletei. Az EU a HISTOLAB projekten keresztül továbbra is támogatást nyújt majd az európai történelemoktatás megfigyelőközpontjának, növelve a történelemoktatás azon szerepének fontosságát, amelyet az a demokrácia Európában történő megőrzésében, valamint az európai identitás és polgárság érzetének erősítésében játszik.
41. Az EU és az Európa Tanács továbbra is együttműködésben fog dolgozni egy befogadó, innovatív és összekapcsolt európai felsőoktatási térség kialakításán, különösen a demokratikus elvek és az emberi jogok előmozdítása által.

² Összhangban az oktatásra vonatkozó európai stratégiai keretrendszerrel, valamint a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszerrel.

42. A nyelvvoktatás területén végzett közös munka – amelyre példa az Európa Tanács Élő Nyelvek Európai Központjával kötött jelenlegi együttműködési megállapodás – arra irányul, hogy előmozdítsa az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet egy, a nyelvtanulásra vonatkozó közös európai megközelítés meghatározása révén. Célja továbbá a migráns tanulók minőségi oktatása – a magasan fejlett nyelvi kompetenciák olyan kulcsfontosságú transzverzális kompetenciákká válnak, amelyek támogatják a tanulást, az integrációt, a foglalkoztathatóságot és a társadalmi kohéziót. A többnyelvű oktatás fontos szerepet játszik a demokráciának és valamennyi polgár – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek – inkluzív részvételének a támogatásában.
43. Az EU és az Európa Tanács régóta fennálló és hatásos együttműködést folytat az ifjúságügy területén. Az EU és az Európa Tanács ifjúsági partnersége számos területen előmozdítja a részvételen alapuló ifjúságpolitikákat, beleértve az oktatás támogatását és a digitális átállás fényében a fiatalok számára megfelelő eszközök biztosítását. 2023-ban az ifjúsági partnerség hozzájárul majd az ifjúság európai évének (2022) örökségéhez és e kezdeményezés célkitűzéseinek megvalósításához. Ezen együttműködés egy másik példája az ifjúsági munkára vonatkozó európai program végrehajtásával kapcsolatos, amely program stratégiai keretet biztosít az ifjúsági munka fejlesztésének megerősítéséhez és alakításához. Az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal a fiatalok szerepvállalásának növelése érdekében, elismerve a politikai döntéshozatalban betöltött kulcsfontosságú szerepüket. 2023 közepén a két partnerintézmény megkezdte majd azt a párbeszédet, amely az EU és az Európa Tanács ifjúsági partnersége 2024–2025-ös időszakra szóló új munkatervének összeállítására irányul. Az EU mérlegelni fogja, hogy a készségek európai évének (2023) keretében melyek az Európa Tanáccsal való együttműködés lehetőségei.

44. A sport értékes eszköz lehet az emberi jogoknak és az európai polgárok jóllétének az előmozdítására, különösen a világjárvány utáni időszakban. Az EU folytatni fogja az Európa Tanáccsal az e területen meglévő több, kölcsönös érdekű téma kapcsán folytatott konstruktív együttműködését; ilyen témák például a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem a sportban, valamint a biztonságos sport. Az Európai Unió szorosan együttműködött az Európa Tanáccsal a sportversenyek tiltott befolyásolásáról szóló egyezmény (a Macoloni Egyezmény) elfogadása kapcsán, és támogatja annak célkitűzését és elveit, továbbá megerősíti a sportversenyek tiltott befolyásolása elleni küzdelem folytatásának fontosságát. Az EU továbbá követi a labdarúgó-mérkőzéseken és egyéb sporteseményeken megvalósítandó integrált biztonsági, védelmi és szolgáltatási megközelítésről szóló egyezmény (a Saint-Denis-i egyezmény) keretében végzett munka alakulását.
45. A kulturális jogok tiszteletben tartása kulcsfontosságú tényező a fenntartható fejlődés megvalósításában. Az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal a kulturális és művészeti tevékenységekhez való hozzáférés elősegítése, valamint a kultúrának és a kultúrák közötti párbeszédnek egy olyan modern társadalom alapjaként való kezelése érdekében, amely megteremti az eltérő identitások kifejezésének, megőrzésének és fejlesztésének feltételeit. A kulturális sokszínűség a tiszteleten és a békés együttélésen alapuló demokráciák és társadalmak alapvető értéke. Az EU-nak és az Európa Tanácsnak folytatnia kell együttműködését azon feltételek megteremtése érdekében, amelyek elősegítik a kulturális sokszínűséget, a kreativitást, valamint a szerzők és a művészek jogainak megfelelő elismerését, előmozdítva a kulturális javak és szolgáltatások hasznosítását.
46. Az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal az Európai Örökség Napok megszervezésében, azzal a céllal, hogy felhívja az európai polgárok figyelmét a közös kulturális és természeti örökségükre, valamint hogy aktív részvételre ösztönözze őket ezen örökségnek a jelen és a jövő nemzedékei számára történő megőrzésében. Fel kell tární a táj minőségének és diverzitásának védelme terén való, közpolitikai keretben történő együttműködés módjait, különösen az Európa Tanács tájegyezményének a nemzetközi együttműködéshez kapcsolódó rendelkezései alapján, valamint az uniós jogszabályok és a folyamatban lévő kezdeményezések figyelembevételével. A kulturális és a természeti örökség védelme és megőrzése, valamint a nyelvi és a kulturális sokszínűség védelme és előmozdítása alapvető fontosságú az erőszakos szélsőségesesség megelőzése, a dezinformáció elleni küzdelem, valamint az előremutató párbeszéd és a befogadás megteremtése tekintetében.

47. Az EU és tagállamai elismerik azt a szerepet, amelyet az Európa Tanács kulturális útvonalokról szóló kibővített részleges megállapodása az európai identitás és polgárság előmozdításában játszik, mégpedig a következők révén: az Európa közös örökségével kapcsolatos ismeretek és tudatosság, továbbá az Európán belüli, valamint a más országokkal és régiókkal való kulturális kapcsolatok és párbeszéd fejlesztése. Ezek továbbra is elő fogják mozdítani a kulturális együttműködés, a fenntartható területfejlesztés, a társadalmi kohézió és az európai egység szempontjából az Európa Tanács Kulturális Útvonalaiban rejlő lehetőségeket.

JOGÁLLAMISÁG

48. Az Európa Tanács szakértelme és összehasonlító teljesítményértékelési szerepe alapvető fontosságú az EU éves bővítési csomagjának és az európai jogállamisági mechanizmusnak az összefüggésében, ideértve az éves jogállamisági jelentés és az uniós igazságügyi eredménytábla következő kiadásainak előkészítését, valamint a jogállamiság védelmét célzó uniós eszközök folyamatos javítását. A Velencei Bizottsággal, a GRECO-val, a CEPEJ-zsel és az Európa Tanács összes többi érintett szervével való együttműködés az elkövetkező években is kiemelt prioritást fog képezni.
49. Az EU-nak az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdításával kapcsolatos elkötelezettsége kiterjed a tagjelölt országokra, a potenciális tagjelölt országokra és az EU szomszédságára is, ahol az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal annak céljából, hogy támogassa az országokat az olyan területekre vonatkozó lényeges reformok és képzések végrehajtásában, mint az igazságszolgáltatás, a korrupció elleni küzdelem, az emberi jogok előmozdítása, továbbá a szabad és független média és civil társadalom szerepe, valamint hogy – a tagjelölt országok és a potenciális tagjelölt országok tekintetében – nyomon kövesse az említett területeken elért előrehaladást, összhangban adott esetben a csatlakozási folyamat megerősített módszertanával.
50. Az EU továbbra is szorosan együtt fog működni a GRECO-val a korrupció elleni küzdelem megerősítésére irányuló normák végrehajtásának előmozdítása, valamint a Moneyvallal a pénzmosás elleni küzdelem érdekében. Az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal a bővítés és az EU szomszédságának területén a jogállamiság megerősítésére és a korrupció elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések támogatása, valamint a korrupció megelőzésére és visszaszorítására, a pénzmosás elleni küzdelemre és a hatékony igazságügyi válaszlépések biztosítására szolgáló kapacitások kiépítése érdekében.

51. Összhangban az EU 2021–2025-re szóló drogstratégiájával és az EU 2021–2025-re szóló, drogokra vonatkozó cselekvési tervével – amelyek meghatározzák az EU drogpolitikájának politikai keretét és prioritásait az elkövetkező évekre –, az EU továbbra is szorosan együtt fog működni az Európa Tanács kábítószerekkel és függőségekkel foglalkozó nemzetközi együttműködési csoportjával (a Pompidou Csoporttal) annak érdekében, hogy ismereteket, támogatást és megoldásokat biztosítson a hatékony és tényeken alapuló, az emberi jogokat teljes mértékben tiszteletben tartó drogpolitikákhoz.
52. A terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség súlyos fenyegetést jelent az emberi jogokra, a demokráciára és a jogállamiságra nézve. Az EU elkötelezett amellett, hogy szorosan együttműködjön az Európa Tanáccsal azzal a céllal, hogy javítsa a büntető igazságszolgáltatási válaszintézkedéseit olyan területeken, mint például a terrorizmushoz vezető radikalizálódás és az erőszakos szélsőségesesség, valamint a terrorcselekmények elkövetőinek visszailleszkedése és rehabilitációja. Külön figyelmet fordítanak majd a szélsőségesek és a terroristák által elkövetett internetes visszaélésekre, valamint a börtönökben történő radikalizálódásra.
53. A kiberbűnözés elleni küzdelem terén az EU továbbra is együtt fog működni az Európa Tanáccsal a számítástechnikai bűnözésről szóló Budapesti Egyezmény és annak kiegészítő jegyzőkönyvei keretében. Elő fogja mozdítani a Budapesti Egyezményt mint a nemzetközi együttműködés és a kapacitásépítés keretét.
54. Ami a kulturális javak tiltott kereskedelmének területét illeti, az EU az Európa Tanácsnak a kulturális javak sérelméről szóló egyezménye (a Nicosiai Egyezmény) vonatkozásában együtt fog működni az Európa Tanáccsal, egyidejűleg szem előtt tartva a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdonátruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, 1970. évi UNESCO-egyezményben foglalt elveket és kötelezettségeket is. Az EU – különösen a kulturális javak jogellenes kereskedelmére vonatkozó, leendő uniós cselekvési tervvel összefüggésben – elő fogja mozdítani az egyezményt és annak céljait, amelyek a kulturális javak tiltott kereskedelme és elpusztítása elleni küzdelemre irányulnak.
55. Az EU együtt fog működni az Európa Tanáccsal a jogállamisághoz kapcsolódó ENSZ- és egyéb multilaterális kezdeményezések támogatása céljából.